

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про базову соціальну допомогу

Цей Закон визначає правові, соціальні, економічні та організаційні засади надання базової соціальної допомоги малозабезпеченій сім'ї, сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, а також заходи, спрямовані на її подолання та сприяння економічній самостійності таких сімей.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) базова величина – нормативний грошовий показник, що застосовується для визначення розміру базової соціальної допомоги та встановлюється законом про Державний бюджет України на відповідний рік;

2) базова величина для сім'ї – сумарний грошовий показник базових величин усіх осіб, які включаються до складу сім'ї, що застосовується для визначення розміру базової соціальної допомоги;

3) базова соціальна допомога – щомісячна виплата, що надається у грошовій формі малозабезпеченій сім'ї з урахуванням середньомісячного сукупного доходу та майнового стану членів такої сім'ї, а також сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації;

4) кризова ситуація – обставини або сукупність обставин, внаслідок яких особа чи сім'я втратила можливість або істотно обмежена у можливості самостійно забезпечувати свої базові життєві потреби та потребує соціальної підтримки. Перелік обставин, що спричинили настання кризової ситуації, визначає Кабінет Міністрів України;

5) малозабезпечена сім'я – сім'я, середньомісячний сукупний дохід якої є меншим за базову величину для сім'ї, а майновий стан відповідає критеріям віднесення такої сім'ї до малозабезпеченої, визначеним Кабінетом Міністрів України;

6) непрацююча працездатна особа – особа працездатного віку з числа членів сім'ї, яка не працює, не проходить військову службу, не займається підприємницькою діяльністю чи незалежною професійною діяльністю, та працездатна особа віком від 18 до 23 років, яка не здобуває освіти за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої або вищої освіти або не навчається на курсах професійного навчання за денною формою;

7) отримувач базової соціальної допомоги – сім'я, якій призначено базову соціальну допомогу;

8) профілювання сімей, які подали заяву про призначення базової соціальної допомоги, – система класифікації таких сімей за соціально-економічними та демографічними ознаками з метою подальшого адресного призначення базової соціальної допомоги, планування та організації надання соціальних послуг, забезпечення реалізації заходів із сприяння зайнятості та інших заходів, спрямованих на подолання складних життєвих обставин конкретної сім'ї;

9) середньомісячний сукупний дохід сім'ї – обчислений у середньому за місяць дохід усіх членів сім'ї, одержаний ними протягом шести місяців, які передують місяцю, що є попереднім до місяця звернення, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

10) сім'я – особи, які разом проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки. Одинокa особa також має права сім'ї.

Для цілей цього Закону до складу сім'ї включаються: чоловік, дружина; діти, у тому числі тимчасово влаштовані в сім'ю діти, які залишилися без батьківського піклування, віком до 18 років; повнолітні діти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти (зокрема в період між завершенням здобуття певного рівня освіти та зарахуванням для здобуття іншого рівня освіти, за умови що такий період не перевищує чотири місяці) і не мають власних сімей, – до закінчення навчання в закладах освіти, але не більш як до досягнення ними 23 років, безвідносно до їх фактичного та/або задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування); неодружені повнолітні діти, які визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи і проживають разом із батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом із ними; особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи і доглядає за нею; жінка та чоловік, які проживають однією сім'єю та не перебувають у шлюбі, але мають спільних дітей.

Для цілей цього Закону із числа осіб, зазначених в абзаці другому цього пункту, до складу сім'ї не включаються особи, які: перебувають на повному державному утриманні; за інформацією уповноваженого представника сім'ї перебувають на територіях, включених до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій; перебувають у полоні держави-агресора та позбавлені особистої свободи (затримані, взяті у заручники) органами влади держави-агресора (її окупаційними адміністраціями та збройними формуваннями), що підтверджується відомостями та/або документами, наданими уповноваженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, державними реєстраторами, суб'єктами державної реєстрації, підприємствами, установами та організаціями в порядку та випадках, що їх визначено законодавством; визнані безвісно відсутніми на підставі рішення суду; мають правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин; виїхали за кордон тимчасово чи на постійне проживання або перебувають за кордоном більш як 30 календарних днів поспіль чи більш як 60 календарних днів сукупно протягом шестимісячного періоду перед місяцем звернення за призначенням базової соціальної допомоги. Особі, яка перебувала за кордоном і яка вперше звернулася за призначенням базової соціальної допомоги, виплата призначається на підставі заяви, поданої такою особою не раніше ніж через 15 робочих днів після повернення в Україну;

11) сім'я, яка перебуває в кризовій ситуації, – сім'я, яка втратила спроможність самотійно забезпечувати базові життєві потреби внаслідок настання кризової ситуації.

2. Терміни "складні життєві обставини", "служба у справах дітей", "захист прав дітей" та інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у законах України "Про соціальні послуги", "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування", "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей", "Про охорону дитинства" та в інших законах України.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані з призначенням, виплатою, перерахунком та припиненням надання базової соціальної допомоги малозабезпеченій сім'ї та сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації.

Стаття 3. Законодавство у сфері надання базової соціальної допомоги

1. Законодавство у сфері надання базової соціальної допомоги складається з Конституції України, цього Закону, законів України "Про Єдину інформаційну систему соціальної сфери", "Про соціальні послуги", інших законів України та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

2. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються норми міжнародного договору України.

3. Відносини щодо прийняття, набрання чинності адміністративними актами, оскарження в адміністративному порядку, виконання, припинення дії адміністративних актів у сфері надання базової соціальної допомоги регулює Закон України "Про адміністративну процедуру".

Стаття 4. Джерела фінансування видатків на виплату базової соціальної допомоги

1. Виплата базової соціальної допомоги здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Фінансування видатків на виплату базової соціальної допомоги може здійснюватися за рахунок коштів міжнародних донорів, міжнародної технічної допомоги, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, а також інших джерел, не заборонених законом.

Стаття 5. Право на базову соціальну допомогу

1. Право на базову соціальну допомогу мають громадяни України, які належать до малозабезпеченої сім'ї або сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, та які постійно проживають на території України.

2. Право на базову соціальну допомогу мають іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах постійно проживають в Україні, а також особи, яких визнано біженцями в Україні або особами, які потребують додаткового захисту.

3. Громадяни Республіки Польща, які перебувають на території України на законних підставах з урахуванням положень Закону України "Про встановлення додаткових правових та соціальних гарантій для громадян Республіки Польща, які перебувають на території України", мають право на базову соціальну допомогу нарівні з громадянами України на умовах, передбачених цим Законом.

Розділ II. РОЗМІР БАЗОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ТА ПОРЯДОК ЇЇ ПРИЗНАЧЕННЯ

Стаття 6. Розмір базової величини та базової соціальної допомоги для сім'ї

1. Розмір базової величини визначає закон про Державний бюджет України на відповідний рік.

2. Розмір базової величини для сім'ї обчислюється як сума базових величин для кожного члена сім'ї та визначається з розрахунку 100 відсотків базової величини для кожного члена сім'ї.

3. Розмір базової соціальної допомоги для сім'ї визначається як різниця між базовою величиною для сім'ї, визначеною частиною другою цієї статті, та середньомісячним сукупним доходом такої сім'ї, якщо інше не передбачено цим Законом.

4. З метою активізації та стимулювання до працевлаштування працездатних осіб Кабінет Міністрів України у визначених ним випадках може встановлювати додаткові підвищувальні коефіцієнти, надбавки до розміру базової соціальної допомоги, а також умови тимчасового збереження виплати такої допомоги (її частини) після працевлаштування непрацюючої працездатної особи в межах бюджетних асигнувань, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік.

5. Розмір базової соціальної допомоги не може бути меншим загального розміру державної підтримки, яку сім'я або особа отримувала на день звернення.

Стаття 7. Органи, що призначають і здійснюють виплату базової соціальної допомоги

1. Базова соціальна допомога призначається і виплачується територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері пенсійного забезпечення та загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – орган, що призначає базову соціальну допомогу).

Стаття 8. Організація виявлення малозабезпеченої сім'ї або сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, та її інформування про право на отримання базової соціальної допомоги

1. Районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх утворення) рад

(далі – виконавчий орган ради) та служби у справах дітей Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, у межах повноважень, визначених законом, забезпечують виявлення на території відповідної територіальної громади малозабезпеченої сім'ї або сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації та потребує базової соціальної допомоги.

2. У разі виявлення сімей, зазначених у частині першій цієї статті, їх інформування про право на отримання базової соціальної допомоги, надання консультацій та сприяння в оформленні і поданні заяв та необхідних документів до органу, що призначає базову соціальну допомогу, забезпечують суб'єкти надання соціальних послуг, визначені Законом України "Про соціальні послуги".

3. Інформаційний обмін між центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері усиновлення та захисту прав дитини, службами у справах дітей і органом, що призначає базову соціальну допомогу, щодо сім'ї з дітьми, яка є малозабезпеченою або перебуває в кризовій ситуації, здійснюється в порядку електронної інформаційної взаємодії, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Звернення за призначенням базової соціальної допомоги

1. За призначенням базової соціальної допомоги в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, має право звернутися один із повнолітніх членів сім'ї, уповноважений іншими повнолітніми членами сім'ї (далі – уповноважений представник сім'ї), шляхом подання заяви про призначення базової соціальної допомоги.

Відомості, необхідні для призначення базової соціальної допомоги, отримує орган, що призначає базову соціальну допомогу, шляхом електронної інформаційної взаємодії з публічними електронними реєстрами та іншими державними інформаційними ресурсами.

У разі відсутності в таких реєстрах та ресурсах необхідних відомостей уповноважений представник сім'ї подає документи, що підтверджують відповідні відомості.

2. Уповноважений представник сім'ї має право подати заяву про призначення базової соціальної допомоги до органу, що призначає базову соціальну допомогу:

1) через центр надання адміністративних послуг з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг;

2) через уповноважений структурний підрозділ (уповноважену посадову особу) виконавчого органу ради (у разі відсутності центру надання адміністративних послуг);

3) з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг;

4) з використанням засобів вебпорталу електронних послуг органу, що призначає базову соціальну допомогу;

5) з використанням мобільного додатка органу, що призначає базову соціальну допомогу;

6) через сервісний центр органу, що призначає базову соціальну допомогу;

7) шляхом надсилання поштою.

До заяви про призначення базової соціальної допомоги додається письмова згода кожного з повнолітніх членів сім'ї на обробку персональних даних, проведення первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах та їхніх зобов'язань щодо виконання умов соціального контракту про надання базової соціальної допомоги.

Обробка персональних даних осіб здійснюється відповідно до Закону України "Про захист персональних даних".

3. Сім'я має право змінити уповноваженого представника сім'ї протягом періоду отримання базової соціальної допомоги.

Зміна уповноваженого представника сім'ї не є підставою для припинення виплати базової соціальної допомоги.

Порядок зміни уповноваженого представника сім'ї та повідомлення про таку зміну органу, що призначає базову соціальну допомогу, визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 10. Профілювання сім'ї, яка звернулася за призначенням базової соціальної допомоги

1. Профілювання сім'ї, яка подала заяву про призначення базової соціальної допомоги, здійснює орган, що призначає базову соціальну допомогу, в автоматичному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних систем соціальної сфери.

2. Методику профілювання сім'ї, яка подала заяву про призначення базової соціальної допомоги, затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення.

Стаття 11. Соціальний контракт про надання базової соціальної допомоги

1. Базова соціальна допомога призначається на підставі соціального контракту про надання базової соціальної допомоги (далі – соціальний контракт), укладеного письмово (в паперовій або електронній формі) між уповноваженим представником сім'ї, органом, що призначає базову соціальну допомогу, та виконавчим органом ради. Метою соціального контракту є здійснення спільних заходів щодо подолання складних життєвих обставин або кризової ситуації, в яких перебуває сім'я, а також сприяння економічній самостійності такої сім'ї.

У разі зміни уповноваженого представника сім'ї до соціального контракту вносяться відповідні зміни. Зміна уповноваженого представника сім'ї не припиняє дії соціального контракту та не є підставою для повторного проведення первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, крім випадків, якщо така зміна пов'язана із зміною складу сім'ї або іншими обставинами, що впливають на зобов'язання сторін, визначені соціальним контрактом.

2. Предметом соціального контракту є визначення умов надання базової соціальної допомоги та взаємних зобов'язань сторін.

3. Істотними умовами соціального контракту є строки та спосіб виплати базової соціальної допомоги, права, обов'язки та відповідальність сторін, строк дії договору, інші умови, які сторони визнають істотними.

Обов'язки сторін соціального контракту:

органу, що призначає базову соціальну допомогу, – здійснювати призначення, виплату, перерахунок базової соціальної допомоги, а також забезпечувати автоматичне продовження її виплати на наступний період відповідно до цього Закону та в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

виконавчого органу ради – організовувати ведення випадку та надання соціальних послуг сім'ї, яка підписує контракт, відповідно до Закону України "Про соціальні послуги", забезпечувати взаємодію із службами у справах дітей для захисту прав та інтересів дітей у такій сім'ї відповідно до закону, забезпечувати реалізацію заходів, спрямованих на сприяння економічній самостійності та зайнятості такої сім'ї, зокрема шляхом взаємодії із суб'єктами ринку праці відповідно до Закону України "Про зайнятість населення", здійснювати моніторинг виконання умов соціального контракту;

уповноваженого представника сім'ї – отримувати базову соціальну допомогу та соціальні послуги, визначені за результатами первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, брати участь у заходах, запланованих соціальним менеджером, спрямованих на подолання складних життєвих обставин або кризової ситуації, в якій перебуває така сім'я, та сприяння економічній самостійності сім'ї, а також у заходах супроводу сім'ї, включно

з індивідуальними консультаціями та співбесідами з соціальним менеджером для оцінювання стану виконання заходів, визначених соціальним контрактом (зокрема планом ведення випадку та індивідуальним планом надання соціальної послуги (соціальних послуг) та індивідуальним планом працевлаштування), а також визначення потреби в їх коригуванні.

4. Для малозабезпеченої сім'ї та сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, соціальний контракт підписується уповноваженим представником сім'ї після результатів оцінювання потреб такої сім'ї.

5. Для підписання соціального контракту орган, що призначає базову соціальну допомогу, та виконавчий орган ради визначають уповноважених осіб.

Підписання соціального контракту всіма його сторонами є підставою для прийняття органом, що призначає базову соціальну допомогу, адміністративного акта про призначення базової соціальної допомоги відповідно до Закону України "Про адміністративну процедуру".

6. Фінансування соціальних послуг отримувачам базової соціальної допомоги здійснюється відповідно до Закону України "Про соціальні послуги".

7. Призупинення або припинення виплати базової соціальної допомоги у зв'язку з порушенням умов соціального контракту здійснює орган, що призначає базову соціальну допомогу, виключно на підставі вмотивованого подання виконавчого органу ради, сформованого в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери за результатами висновку соціального менеджера. До формування такого висновку соціальний менеджер з'ясовує причини невиконання умов соціального контракту та отримує в обов'язковому порядку письмове пояснення від отримувача базової соціальної допомоги або письмове повідомлення уповноваженого представника сім'ї про зміну життєвих обставин. Порядок формування висновку та подання, а також прийняття відповідного рішення визначає Кабінет Міністрів України.

8. Невиконання уповноваженим представником сім'ї та/або іншим повнолітнім членом сім'ї заходів, визначених соціальним контрактом (зокрема планом ведення випадку, індивідуальним планом надання соціальної послуги (соціальних послуг) або індивідуальним планом працевлаштування), через об'єктивні, незалежні від волі отримувача базової соціальної допомоги, обставини чи з інших поважних причин не вважається порушенням умов соціального контракту.

До таких причин, обставин належать, зокрема, але не виключно:

стан здоров'я отримувача базової соціальної допомоги;

необхідність догляду за дитиною чи особою з інвалідністю;

відсутність у межах територіальної доступності підходящої роботи, за умови виконання заходів, передбачених індивідуальним планом працевлаштування;

безпекова ситуація в регіоні проживання, виникнення надзвичайної ситуації чи обставин непереборної сили;

інші обставини, встановлені соціальним менеджером за результатами повторного первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, що об'єктивно унеможливляють виконання заходів, визначених соціальним контрактом.

Оцінювання поважності причин невиконання заходів, визначених індивідуальним планом працевлаштування, здійснюється відповідно до Закону України "Про зайнятість населення".

Умисне невиконання або невиконання без поважних причин отримувачем соціальної допомоги умов соціального контракту вважається порушенням умов соціального контракту та є підставою для припинення виплати базової соціальної допомоги.

Ненадання отримувачем соціальної допомоги письмових пояснень щодо причин невиконання умов соціального контракту, у тому числі відмова від їх надання, є підставою для припинення виплати базової соціальної допомоги.

9. Етапи впровадження, типи та форми соціальних контрактів, зокрема залежно від категорії їх отримувачів, порядок супроводу соціальних контрактів та реагування на невиконання або неналежне виконання їх умов, у тому числі строки для усунення виявлених порушень, перелік та форми документів, що є невід'ємними частинами соціального контракту, затверджує Кабінет Міністрів України.

Стаття 12. Строк призначення базової соціальної допомоги та підстави для відмови в її призначенні

1. Базова соціальна допомога призначається з місяця звернення за її призначенням з урахуванням критеріїв призначення такої допомоги, визначених цим Законом, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, на такі строки:

сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, – на три місяці;

багатодітним малозабезпеченим сім'ям – на один рік, за умови збереження в цей період статусу багатодітної сім'ї;

малозабезпеченій сім'ї, у складі якої є виключно особи з інвалідністю, яким інвалідність встановлено безстроково, та/або одинокі особи, які досягли 65-річного віку та не мають інших джерел до існування, – довічно;

малозабезпеченому непрацездатному подружжю за відсутності осіб, зобов'язаних відповідно до закону їх утримувати, – довічно;

іншій малозабезпеченій сім'ї – на шість місяців.

2. Виплата базової соціальної допомоги особам, визначеним абзацами четвертим – шостим частини першої цієї статті, продовжується автоматично на кожен наступний шестимісячний період без їх звернення в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Виплата базової соціальної допомоги багатодітним сім'ям, визначеним абзацом третім частини першої цієї статті, продовжується автоматично на кожен наступний однорічний період без їх звернення до моменту втрати статусу багатодітної сім'ї в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4. Граничний строк призначення базової соціальної допомоги не може перевищувати 30 календарних днів з дня отримання органом, що призначає базову соціальну допомогу, заяви, поданої уповноваженим представником сім'ї, згоди на проведення первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах та обробку персональних даних, наданої повнолітніми членами сім'ї.

5. Підставами для відмови у призначенні базової соціальної допомоги є:

1) неподання заяви або ненадання повнолітніми членами сім'ї згоди на проведення первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, обробку персональних даних або відмова уповноваженого представника сім'ї від підписання соціального контракту;

2) виявлення за результатами інформаційного обміну та перевірки даних у публічних електронних реєстрах неповних та/або недостовірних відомостей (крім технічних помилок) у поданій заяві і доданих до неї документах, якщо уповноважений представник сім'ї не усунув такий недолік у строк, визначений органом, що призначає базову соціальну допомогу;

3) невідповідність сім'ї критеріям призначення такої допомоги, визначеним цим Законом.

6. У разі зміни місця проживання (перебування) сім'ї, якій призначено базову соціальну допомогу, її виплата продовжується на строк, достатній для звернення за призначенням базової соціальної допомоги за новим місцем проживання (перебування) сім'ї, але не більш як на три місяці.

7. Прийняття рішення про відмову в призначенні базової соціальної допомоги з інших підстав, ніж визначені частиною п'ятою цієї статті, забороняється. Рішення про відмову має бути вмотивованим і містити роз'яснення щодо порядку його оскарження.

Стаття 13. Призначення, перерахунок, виплата, підстави призупинення або припинення виплати базової соціальної допомоги

1. Призначення базової соціальної допомоги здійснюється за умови надання уповноваженим представником сім'ї та кожним із повнолітніх членів його сім'ї згоди на обробку персональних даних, проведення первинного

оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, отримання соціальних послуг за результатами такого оцінювання та підписання соціального контракту уповноваженим представником сім'ї.

2. Орган, що призначає базову соціальну допомогу, отримує та підтверджує відомості, необхідні для її призначення та проведення профілювання сім'ї, шляхом електронної інформаційної взаємодії з публічними електронними реєстрами та іншими державними інформаційними ресурсами у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України "Про публічні електронні реєстри".

Якщо інформаційні ресурси не містять відомостей, необхідних для призначення базової соціальної допомоги щодо уповноваженого представника сім'ї та/або членів його сім'ї, така допомога призначається на підставі заяви та документів, поданих уповноваженим представником сім'ї письмово (в паперовій або електронній формі).

Орган, що призначає базову соціальну допомогу, на підставі заяви та документів, необхідних для визначення права на отримання базової соціальної допомоги, формує електронну особову справу одержувача базової соціальної допомоги та забезпечує проведення профілювання сім'ї, право якої на призначення базової соціальної допомоги визначено статтею 10 цього Закону.

3. У разі визначення органом, що призначає базову соціальну допомогу, факту віднесення сім'ї до малозабезпеченої виконавчий орган ради забезпечує організацію та проведення первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідного повідомлення.

4. Орган, що призначає базову соціальну допомогу, приймає рішення про призначення базової соціальної допомоги малозабезпеченій сім'ї протягом трьох робочих днів з дня отримання від соціального менеджера результатів оцінювання потреб сім'ї, проведеного в установленому порядку, та соціального контракту, підписаного уповноваженим представником сім'ї та виконавчим органом ради.

5. Порядок призначення, перерахунку, виплати, підстави призупинення або припинення виплати базової соціальної допомоги визначає Кабінет Міністрів України.

6. Уповноважені посадові особи виконавчого органу ради мають право здійснювати перевірку умов проживання осіб, які подали заяву про призначення базової соціальної допомоги, та одержувачів такої допомоги для підтвердження відомостей про їхній майновий стан, оцінювання потреб сім'ї, а також з метою захисту прав та інтересів дітей (якщо у складі сім'ї є діти) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

7. Електронні особові справи одержувачів базової соціальної допомоги зберігаються відповідно до вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронну ідентифікацію та електронні

довірчі послуги" та "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах".

8. Обробка та захист персональних даних отримувачів базової соціальної допомоги під час отримання відомостей, формування, ведення та зберігання електронних особових справ здійснюються відповідно до Закону України "Про захист персональних даних".

Стаття 14. Особливості призначення базової соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації

1. Призначення базової соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, здійснюється без дотримання вимог, зазначених у частині третій статті 6 та в абзаці першому частини другої статті 13 цього Закону.

2. Орган, що призначає базову соціальну допомогу, приймає рішення про призначення базової соціальної допомоги сім'ї, яка перебуває у кризовій ситуації, протягом трьох робочих днів з дня отримання від соціального менеджера таких документів:

заява уповноваженого представника сім'ї про призначення базової соціальної допомоги;

акт первинного оцінювання потреб сім'ї у соціальних послугах, складений в установленому порядку;

соціальний контракт, підписаний уповноваженим представником сім'ї та виконавчим органом ради.

Розділ III. ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ НАДАННЯ БАЗОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ, СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОТРИМУВАЧА БАЗОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

Стаття 15. Взаємодія суб'єктів надання базової соціальної допомоги, соціальних послуг та у сфері зайнятості населення

1. Базова соціальна допомога призначається одночасно з організацією надання соціальних послуг отримувачам базової соціальної допомоги та заходами сприяння зайнятості непрацюючих працездатних отримувачів базової соціальної допомоги.

2. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, спільно з виконавчим органом ради забезпечують надання непрацюючим

працевдатним отримувачам базової соціальної допомоги персоналізованої підтримки та соціального супроводу з метою їх активізації та реінтеграції на ринку праці відповідно до законів України "Про зайнятість населення" і "Про соціальні послуги". З цією метою розробляються план ведення випадку, індивідуальний план працевлаштування та індивідуальний план надання соціальної послуги (соціальних послуг).

3. Непрацюючі працевдатні отримувачі базової соціальної допомоги зобов'язані брати активну участь у виконанні заходів, визначених індивідуальним планом працевлаштування та індивідуальним планом надання соціальної послуги (соціальних послуг).

4. Порядок взаємодії органу, що призначає базову соціальну допомогу, виконавчого органу ради, суб'єктів надання соціальних послуг та територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, визначає Кабінет Міністрів України.

Стаття 16. Права та обов'язки отримувача базової соціальної допомоги

1. Отримувач базової соціальної допомоги має право на:

своєчасне та в повному обсязі отримання базової соціальної допомоги відповідно до цього Закону;

безоплатне отримання інформації про умови, порядок призначення, перерахунку та виплати базової соціальної допомоги;

подання через уповноваженого представника сім'ї заяви та документів, необхідних для призначення базової соціальної допомоги, у паперовій або електронній формі;

об'єктивний, неупереджений та своєчасний розгляд заяви про призначення базової соціальної допомоги;

захист своїх прав та законних інтересів під час призначення і виплати базової соціальної допомоги;

оскарження рішень, дій або бездіяльності органу, що призначає базову соціальну допомогу, та його посадових осіб до суду або в адміністративному порядку відповідно до Закону України "Про адміністративну процедуру".

2. Отримувач базової соціальної допомоги зобов'язаний:

подавати до органу, що призначає базову соціальну допомогу, повні та достовірні відомості і документи, що підтверджують право на її отримання та визначення розміру;

протягом 10 календарних днів з дня виникнення обставин, що впливають на визначення права на призначення та виплату базової соціальної допомоги або

на визначення її розміру (зміна складу сім'ї, працевлаштування, отримання інших видів доходів чи майна), інформувати про такі обставини орган, що призначає базову соціальну допомогу;

своєчасно та в повному обсязі повертати надміру виплачені суми базової соціальної допомоги у разі подання недостовірних відомостей або неповідомлення про виникнення обставин, що впливають на визначення права на призначення та виплату базової соціальної допомоги або на визначення її розміру;

співпрацювати з виконавчим органом ради та територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, щодо подолання або мінімізації складних життєвих обставин, в яких перебуває сім'я.

Розділ IV. КОНТРОЛЬ, ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ НАДАННЯ БАЗОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ

Стаття 17. Порядок оскарження рішення, дії чи бездіяльності органу, що призначає базову соціальну допомогу

1. Рішення, дії чи бездіяльність органу, що призначає базову соціальну допомогу, можуть бути оскаржені в адміністративному порядку відповідно до Закону України "Про адміністративну процедуру" з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", та/або до адміністративного суду.

Стаття 18. Відповідальність за порушення законодавства про базову соціальну допомогу

1. Посадові особи, винні в порушенні вимог цього Закону, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно із законом.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 січня 2028 року, крім:

пункту 4, підпунктів 1 і 3 пункту 5 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з 1 січня 2029 року;

пунктів 6 і 7 цього розділу, які набирають чинності та вводяться в дію з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Установити, що з 1 січня 2028 року по 31 грудня 2028 року сім'ї, які мають право на отримання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, допомоги на дітей одиноким матерям, допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях, тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю, мають право на призначення базової соціальної допомоги, за умови припинення виплати зазначених видів допомоги у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Види державної допомоги, зазначені в абзаці першому цього пункту, призначені до 31 грудня 2028 року, виплачуються у порядку, на умовах та у розмірах, що діяли на день їх призначення, до закінчення строку, на який їх призначено.

Одночасна виплата за один і той самий період базової соціальної допомоги та видів державної допомоги, замість яких вона призначається, забороняється.

3. Установити, що:

1) до повного запровадження базової соціальної допомоги відповідно до Закону України "Про базову соціальну допомогу" посилання в абзаці другому частини третьої статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" на Закон України "Про базову соціальну допомогу" застосовується також до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" стосовно осіб, яким відповідна допомога призначена до введення в дію цього Закону;

2) до приведення нормативно-правових актів у сфері освіти у відповідність із цим Законом:

для цілей застосування законодавства про освіту до дітей із малозабезпечених сімей належать діти з сімей, яким призначено державну соціальну допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" або базову соціальну допомогу відповідно до цього Закону;

документи, що підтверджують право малозабезпеченої сім'ї на отримання державної соціальної допомоги, видані до введення в дію цього Закону, є чинними для надання пільг та гарантій у сфері освіти до закінчення строку їх дії або строку призначення базової соціальної допомоги.

4. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 290 із наступними змінами).

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) розділ VII "Прикінцеві положення" Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21–22, ст. 135) доповнити пунктом 2² такого змісту:

"2². Тимчасова державна допомога, призначена дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме, відповідно до частини восьмої статті 181 цього Кодексу, до введення в дію Закону України "Про базову соціальну допомогу", виплачується до закінчення строку її призначення або до призначення базової соціальної допомоги.

Частини восьму – десяту статті 181 цього Кодексу визнати такими, що втрачають чинність з 1 січня 2029 року. ";

2) пункт "б" частини першої статті 34 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити підпунктом 21 такого змісту:

"21) забезпечення виявлення сімей, які належать до вразливих груп населення, перебувають у складних життєвих обставинах або в кризовій ситуації та потребують базової соціальної допомоги; інформування таких сімей про право на отримання базової соціальної допомоги та державної соціальної підтримки; здійснення інших повноважень, передбачених Законом України "Про базову соціальну допомогу".".

У зв'язку з цим розділовий знак "." в кінці підпункту 20 замінити розділовим знаком ";";

3) у Законі України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 20, ст. 102 із наступними змінами):

пункт 5 частини першої статті 3 виключити;

у частині першій статті 5 слова "допомога на дітей одиноким матерям," виключити;

розділ V-A "ДОПОМОГА НА ДІТЕЙ ОДИНОКИМ МАТЕРЯМ" виключити;

4) у Законі України "Про охорону дитинства" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142 із наступними змінами):

абзац п'ятий частини третьої статті 5 викласти в такій редакції:

"організацію безоплатного харчування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах, та учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти із малозабезпечених сімей;"

частини п'яту і десяту статті 19 викласти в такій редакції:

"Здобувачі освіти, які навчаються в державних, комунальних закладах професійної освіти, із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. Порядок забезпечення здобувачів освіти, які навчаються в державних, комунальних закладах професійної освіти, стипендією, порядок організації харчування здобувачів освіти, які навчаються в державних, комунальних закладах професійної освіти, із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей з інвалідністю, осіб з інвалідністю I–III групи та дітей із малозабезпечених сімей затверджує Кабінет Міністрів України.";

"Здобувачі фахової передвищої та вищої освіти із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, перебувають на повному утриманні держави. Студентам, які є дітьми з інвалідністю та особами з інвалідністю I–III групи, студентами із малозабезпечених сімей, включно із студентами з багатодітних сімей, призначається соціальна стипендія та може надаватися додаткова соціальна і матеріальна допомога.";

5) в абзаці другому частини третьої статті 28 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 49–51, ст. 376 із наступними змінами) слова "Законом України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям"." замінити словами "законами України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям" і "Про базову соціальну допомогу".";

6) у Законі України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 33–34, ст. 404 із наступними змінами):

а) статтю 1 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю – щомісячна державна допомога, що надається відповідно до норм цього Закону у грошовій формі особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю;

одинокa особa – особa, яка не має працездатних родичів, зобов'язаних за законом її утримувати;

особа, яка не має права на пенсію, – дитина померлого годувальника (у тому числі народжена до спливу 10 місяців з дня смерті годувальника), який

на день смерті не мав страхового стажу, необхідного для призначення пенсії для особи з інвалідністю III групи (далі – дитина померлого годувальника). ";

б) частину першу статті 2 викласти в такій редакції:

"Громадяни України, які є дітьми померлого годувальника і не мають права на пенсію або є особами з інвалідністю I групи і не мають права на пенсію по інвалідності або державну допомогу у зв'язку з інвалідністю та постійно проживають на території України, мають право на державну соціальну допомогу у випадках та на умовах, передбачених цим Законом та іншими законами України.";

в) частину першу статті 4 викласти в такій редакції:

"Державна соціальна допомога згідно з цим Законом призначається особі, яка:

1) є дитиною померлого годувальника та не має права отримувати у зв'язку з цим пенсію відповідно до закону;

2) є особою з інвалідністю I групи та не має права отримувати у зв'язку з цим пенсію відповідно до закону;

3) не одержує соціальні виплати, що призначаються для відшкодування шкоди, заподіяної ушкодженням здоров'я на виробництві, передбачені Законом України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування".";

г) у статті 5:

частину першу викласти в такій редакції:

"Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю і державна соціальна допомога на догляд призначаються з дня звернення за допомогою. Якщо звернення за допомогою відбулося не пізніше трьох місяців з дня встановлення інвалідності, допомога призначається з дня визнання осіб особами з інвалідністю. Допомога дитині померлого годувальника призначається з дня, що настає за днем смерті годувальника, якщо звернення про призначення такого виду допомоги надійшло не пізніше 12 місяців з дня смерті годувальника.";

абзац другий частини другої виключити;

у частині четвертій слово "допомога" замінити словами "державна соціальна допомога на догляд";

частину п'яту викласти в такій редакції:

"У разі встановлення II або III групи інвалідності особі, якій призначено державну соціальну допомогу як особі з інвалідністю I групи, виплата такої допомоги припиняється з місяця, наступного за тим, у якому встановлена нова група інвалідності.";

г) статтю 6 викласти в такій редакції:

"Стаття 6. Розмір державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю

Розмір державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю за умовами, передбаченими частиною першою статті 4 цього Закону, встановлюється виходячи з розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність:

особам з інвалідністю I групи – 100 відсотків;

на одну дитину померлого годувальника – 100 відсотків, на двох дітей – 120 відсотків, на трьох і більше дітей – 150 відсотків.";

д) у статті 18 "Прикінцеві положення":

пункт 4 виключити;

доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

"5¹. Державна соціальна допомога, призначена відповідно до цього Закону особі, яка досягла віку 65 років та не має права отримувати у зв'язку з цим пенсію відповідно до закону або визнана у встановленому законом порядку особою з інвалідністю II або III групи, до введення в дію Закону України "Про базову соціальну допомогу", виплачується до закінчення строку її призначення або до призначення базової соціальної допомоги за її заявою.";

7) пункт 9 частини першої статті 14 Закону України "Про зайнятість населення" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 24, ст. 243 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"9) непрацюючі працездатні особи із малозабезпечених сімей";

8) у Законі України "Про виконавче провадження" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 30, ст. 542 із наступними змінами):

частину першу статті 73 доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

"9¹) базову соціальну допомогу";

розділ XIII "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити пунктом 1⁸ такого змісту:

"1⁸. Пункт 9 частини першої статті 73 цього Закону визнати таким, що втрачає чинність з 1 січня 2029 року.";

9) в абзаці другому частини третьої статті 56 Закону України "Про освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 38–39, ст. 380 із наступними змінами) слова "дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", замінити словами "дітей із малозабезпечених сімей";

10) у Законі України "Про соціальні послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 18, ст. 73 із наступними змінами):

а) у частині першій статті 1:

пункт 4³ після слів "соціальний менеджер" доповнити словами "виконавчого органу ради";

пункт 12 викласти в такій редакції:

"12) оцінювання потреб особи/сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах або кризовій ситуації, – аналіз належності особи/сім'ї до вразливих груп населення, її складних життєвих обставин, а також визначення індивідуальних потреб особи/сім'ї, переліку та обсягу соціальних послуг, яких вона потребує";

доповнити пунктами 12¹ і 12² такого змісту:

"12¹) первинне оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах – аналіз складних життєвих обставин та функціонування особи/сім'ї, що здійснює уповноважений орган системи надання соціальних послуг з метою встановлення належності до вразливих груп населення, визначення потреби у соціальних послугах та прийняття рішення про надання соціальних послуг;

12²) поглиблене оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах – детальний аналіз індивідуальних потреб отримувача соціальних послуг, що його здійснює надавач соціальних послуг для складання індивідуального плану надання соціальної послуги (соціальних послуг);";

пункт 14² після слів "соціального менеджера" доповнити словами "виконавчого органу ради";

пункт 16¹ викласти в такій редакції:

"16¹) соціальний менеджер – посадова особа районної у містах Києві та Севастополі державної адміністрації, виконавчого органу сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її утворення) ради (далі – соціальний менеджер виконавчого органу ради), яка має повноваження щодо первинного оцінювання потреб дитини та сім'ї, координації виконання інтегрованого плану та плану ведення випадку, а також організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій з питань організації надання соціальних послуг і ведення випадку відповідно до цього Закону на території відповідної територіальної громади";

доповнити пунктами 19 і 20 такого змісту:

"19) план ведення випадку – перелік та порядок надання соціальних послуг і здійснення заходів державної соціальної підтримки, визначені уповноваженим органом системи надання соціальних послуг за результатами первинного оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах для забезпечення організації та координації такої підтримки. Інтеграція, моніторинг виконання та координація інтегрованого плану здійснюються з використанням Єдиної

інформаційної системи соціальної сфери в установленому законодавством порядку (за технічної можливості);

20) індивідуальний план надання соціальної послуги (соціальних послуг) – перелік та порядок здійснення заходів у межах надання соціальної послуги, визначені надавачем соціальної послуги за результатами поглибленого оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах, які встановлюють зміст, обсяг, строки та умови надання такої послуги."

У зв'язку з цим розділовий знак "." в кінці пункту 18 замінити розділовим знаком ";";

б) частину першу статті 1¹ викласти в такій редакції:

"1. Порядок визначення соціальних послуг загальнонаціонального значення, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та перелік таких послуг затверджує Кабінет Міністрів України."

в) у частині п'ятій статті 11:

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) забезпечення виявлення осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, перебувають у складних життєвих обставинах або в кризовій ситуації, інформування таких осіб/сімей про право на отримання соціальних послуг та державної соціальної підтримки, здійснення інших повноважень, визначених Законом України "Про базову соціальну допомогу";";

пункт 4 після слів "за результатами" доповнити словом "первинного";

г) у частині восьмій статті 13:

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) проводити поглиблене оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах";

доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

"9¹) здійснювати внутрішній моніторинг наданих соціальних послуг та оцінювання їх якості";

пункт 11 після слова "здійсненню" доповнити словом "зовнішнього";

г) статтю 18 викласти в такій редакції:

"Стаття 18. Надання соціальних послуг шляхом ведення випадку

1. Надання соціальних послуг шляхом ведення випадку здійснюється у разі виявлення складних життєвих обставин або комплексних потреб особи/сім'ї та включає такі етапи:

1) аналіз соціальним менеджером виконавчого органу ради заяви, звернення або повідомлення про особу/сім'ю, яка перебуває у складних життєвих обставинах або в ситуації, що загрожує життю чи здоров'ю особи;

2) проведення соціальним менеджером виконавчого органу ради первинного оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах та державній соціальній підтримці, розроблення за його результатами плану ведення випадку;

3) прийняття рішення виконавчим органом сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її утворення) ради про надання соціальних послуг з урахуванням індивідуальних потреб особи/сім'ї;

4) проведення надавачем соціальних послуг поглибленого оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах та розроблення індивідуального плану надання соціальної послуги (соціальних послуг);

5) укладення договору про надання соціальних послуг;

6) виконання індивідуального плану надання соціальної послуги (соціальних послуг), здійснення внутрішнього моніторингу її (їх) надання та оцінювання якості;

7) здійснення супроводу особи/сім'ї протягом строку, необхідного для реалізації плану ведення випадку;

8) здійснення зовнішнього моніторингу надання соціальних послуг та оцінювання їх якості.

2. Органи місцевого самоврядування, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації забезпечують організацію ведення випадку шляхом визначення соціальних менеджерів або інших уповноважених посадових осіб виконавчих органів рад. Порядок ведення випадку затверджує Кабінет Міністрів України.

3. Ведення випадку не застосовується у разі надання соціальних послуг одноразово або екстрено (кризово).

4. План ведення випадку розробляє соціальний менеджер виконавчого органу ради на основі результатів первинного оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах та визначає перелік соціальних послуг, послуг у сфері освіти, охорони здоров'я та інших сферах, заходів державної соціальної підтримки, порядок і строки їх надання (реалізації), механізми взаємодії суб'єктів надання підтримки, а також заходи щодо супроводу та моніторингу виконання особою або сім'єю такого плану.

5. У разі виявлення комплексних проблем особи/сім'ї до розроблення та реалізації плану ведення випадку в установленому порядку можуть залучатися фахівці інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та мультидисциплінарних команд.

6. План ведення випадку затверджується у порядку та строки, визначені Кабінетом Міністрів України. Строк дії такого плану становить не більш як 12 місяців і може бути переглянутий та продовжений за результатами повторного оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах.";

д) статтю 20 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Первинне оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах для призначення базової соціальної допомоги та/або продовження її виплати здійснюється соціальним менеджером або іншою уповноваженою особою виконавчого органу ради протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення від органу, що призначає базову соціальну допомогу. Результати оцінювання потреб особи/сім'ї є чинними протягом шести місяців з дня його проведення.";

е) у частині шостій статті 22:

абзац перший після слів "за результатами" доповнити словом "первинного";

в абзаці другому слова "Оцінювання потреб" замінити словами "Повторне поглиблене оцінювання потреб";

є) у статті 23¹:

абзац перший частини третьої після слів "за результатами" доповнити словами "первинного та/або поглибленого";

у пункті 1 частини четвертої слово "оцінювання" замінити словами "поглиблене оцінювання";

ж) статтю 24 доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Безпідставна відмова особи/сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах або належить до вразливих груп населення, від отримання соціальних послуг, визначених як обов'язкові, або умисне невиконання заходів, передбачених планом ведення випадку чи індивідуальним планом надання соціальної послуги (соціальних послуг), є підставою для припинення виплати базової соціальної допомоги у порядку, визначеному Законом України "Про базову соціальну допомогу".";

з) пункт 2 частини другої статті 25 після слова "результатів" доповнити словом "первинного";

11) пункт 3 частини другої статті 57 Закону України "Про фахову передвищу освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 30, ст. 119) викласти в такій редакції:

"3) дітей із малозабезпечених сімей";

12) в абзаці четвертому частини сьомої статті 19 Закону України "Про дошкільну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2024 р., № 42, ст. 258 із наступними змінами) слова "дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", замінити словами "дітей із малозабезпечених сімей";

13) в абзаці другому частини п'ятої статті 22 Закону України "Про професійну освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2025 р., № 49, ст. 216 із наступними змінами) слова "дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно

до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", замінити словами "дітей із малозабезпечених сімей".

6. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

- 1) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;
- 2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- 3) забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;
- 4) затвердити порядок поетапного застосування соціальних контрактів щодо різних категорій отримувачів базової соціальної допомоги;
- 5) затвердити типовий перелік поважних причин невиконання отримувачем базової соціальної допомоги умов соціального контракту та порядок їх підтвердження;
- 6) затвердити та забезпечити виконання поетапного плану заходів щодо інформаційної взаємодії і навчання фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників та соціальних менеджерів процедурам проведення первинного та поглибленого оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах до 1 липня 2027 року.

7. Органам місцевого самоврядування протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

- 1) забезпечити проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення територіальних громад щодо порядку призначення та отримання базової соціальної допомоги, а також надання соціальних послуг її отримувачам;
- 2) вжити заходів щодо створення матеріально-технічних та організаційних умов для реалізації цього Закону;
- 3) враховувати примірні нормативи чисельності соціальних менеджерів, затверджені Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України "Про соціальні послуги", під час формування структури та штатної чисельності виконавчих органів місцевих рад.

Президент України

м. Київ
13 жовтня 2026 року
№ 5012-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ